

**Сумський державний педагогічний університет
імені А.С. Макаренка
Факультет іноземної та слов'янської філології
Кафедра іноземних мов**

ЗАТВЕРДЖУЮ

Вікан факультету іноземної та
слов'янської філології

Лариса КЛОЧКО

«29» серпня 2025 р.

**ПРОГРАМА
КОМПЛЕКСНОГО КВАЛІФІКАЦІЙНОГО ІСПИТУ З
АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ ТА МЕТОДИКИ НАВЧАННЯ**

галузь знань **01 Освіта/Педагогіка**

спеціальність **014 Середня освіта (Українська мова і література)**

освітньо-професійна програма

Середня освіта (Українська мова і література. Англійська мова)

другого (магістерського) рівня вищої освіти

Мова навчання

українська

Погоджено науково-методичною
комісією

факультету іноземної та слов'янської
філології

«29» серпня 2025 року

Голова Наталія ГРОМОВА

Суми 2025

Розробники:

Чикалова М.М., кандидат педагогічних наук, доцент кафедри іноземних мов

Робоча програма розглянута і схвалена на засіданні кафедри іноземних мов. Протокол № 1 від «29» серпня 2025 р.

Завідувач кафедри к.ф.н., доц. **Інна ГУМЕНЮК**

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Головним завданням проведення цього комплексного випробування є перевірка фахових знань і вмінь здобувачів за визначеними критеріями згідно з освітньо-професійною програмою Середня освіта (Українська мова і література. Англійська мова). Іспит відповідає меті ОПП: підготувати конкурентоспроможних фахівців зі спеціальності Середня освіта (Українська мова і література), які володіють знаннями з англійської мови та методики середньої освіти, мають сформоване критичне мислення й володіють принципами академічної доброчесності, здатні розв'язувати складні спеціалізовані завдання й практичні проблеми, здатні до самостійної педагогічної діяльності в закладах загальної середньої освіти.

Метою комплексного іспиту є виявлення рівня володіння відповідними компетентностями з курсу англійської мови та методики її навчання.

До складання комплексного кваліфікаційного іспиту з англійської мови та методики її навчання допускаються студенти, які виконали усі вимоги навчального плану та програм з курсу англійської мови та методики навчання.

Програмні компетентності навчання

Інтегральна компетентність: Здатність розв'язувати складні завдання та/або теоретичні та практичні проблеми інноваційного та дослідницького характеру у процесі професійної діяльності, що передбачає застосування теорій і методів мовознавчої, літературознавчої, психолого-педагогічної науки, проведення педагогічних досліджень і характеризується комплексністю й невизначеністю педагогічних умов організації освітнього процесу в закладах середньої освіти.

Навчальна дисципліна спрямована на формування таких визначених освітньо-професійною програмою **загальних компетентностей**:

ЗК 1. Здатність усвідомлювати соціальну значущість своєї майбутньої професії, сумлінно виконувати професійні обов'язки, діяти відповідально та свідомо на засадах поваги до прав і свобод людини та громадянина; усвідомлювати цінності громадянського суспільства та необхідність його сталого розвитку, нетерпимості до корупційної поведінки, поважати право і закон, володіти достатнім рівнем професійної правосвідомості (громадянська компетентність).

ЗК 2. Здатність здійснювати міжособистісне спілкування на основі принципів гуманізації й довіри; здійснювати продуктивну письмову й усну фахову комунікацію українською та англійською мовами в навчанні, наукових дослідженнях, професійній діяльності з представниками професійних груп різного рівня, у широкому діапазоні соціальних і культурних контекстів та міжкультурного спілкування, збереженням національної культурної ідентичності (соціальна компетентність).

ЗК 3. Здатність виявляти повагу та цінувати українську національну культуру, різноманітність та мультикультурність у суспільстві; здатність до вираження національної культурної ідентичності, творчого самовираження (культурна компетентність)

ЗК 4. Здатність стратегічно планувати, приймати оптимальні рішення у професійній діяльності на основі сформованих ціннісних орієнтирів, дотримуватися трудової дисципліни, планування та управління часом; ефективно співпрацювати у команді з метою розв'язання освітніх завдань, бути критичним і самокритичним; мотивувати учасників освітнього процесу до досягнення спільної мети, адаптуватися до різних професійних ситуацій (лідерська компетентність).

ЗК 5. Здатність генерувати нові ідеї, виявляти та розв'язувати проблеми у сфері професійної діяльності, проявляти ініціативність, системне творче мислення, підприємливість, оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт (підприємницька компетентність).

ЗК 6. Здатність оволодівати сучасними знаннями в контексті неперервної фахової підготовки і соціального життя; готовність до самоосвіти і самовдосконалення, постійного підвищення кваліфікації.

ЗК 7. Здатність проводити дослідження за предметною спеціальністю з використанням інформаційно-комунікаційних та цифрових технологій; застосовувати наукові методи, спостерігати, аналізувати, формулювати припущення, збирати дані, проводити експерименти, аналізувати результати; усвідомлювати на основі критичного аналізу основні світоглядні теорії та принципи у навчанні та професійній діяльності, діяти у професійних і навчальних ситуаціях з позицій академічної доброчесності та професійної етики; розуміти етику роботи з інформацією (авторське право, інтелектуальна власність тощо).

Навчальна дисципліна спрямована на формування таких визначених освітньо-професійною програмою **професійних (фахових) компетентностей спеціальності:**

ПК 1. Мовнокомунікативна компетентність як здатність: забезпечувати здобуття учнями освіти державною мовою; здійснювати міжкультурну та

професійну комунікацію в різних видах англomовної мовленнєвої діяльності (говорінні, аудіюванні, читанні, писемному мовленні); забезпечувати партнерську взаємодію всіх суб'єктів освітнього процесу; формувати і розвивати мовнокомунікативні навички та вміння учнів; вести розгорнутий академічний монолог /діалог з фахової проблематики (лекція, урок, промова), брати участь у різних формах науково-педагогічної комунікації для презентації результатів досліджень у галузі мовно-літературної освіти, володіти полемічним мистецтвом, формувати індивідуальний стиль.

ПК 2. Предметно-методична компетентність як здатність: застосовувати поглиблені знання з теорії української мови і літератури, англійської мови, філософії та психології сучасної освіти, педагогіки; методик навчання української мови і літератури, англійської мови для вирішення професійних завдань; застосовувати когнітивно-дискурсивні вміння для створення зв'язних монологічних і діалогічних текстів в усній і писемній формах; оперувати методами наукового аналізу та структурування мовного, мовленнєвого, літературного матеріалу з урахуванням класичних і новітніх методів, прийомів, методик; моделювати зміст навчання з української мови і літератури, англійської мови; розвивати предметну і ключові компетентності, наскрізні вміння, ціннісні ставлення відповідно до обов'язкових результатів навчання учнів, здійснювати інтегроване навчання; добирати, використовувати, створювати ефективні методики й технології навчання, виховання і розвитку учнів; застосовувати, вдосконалювати, створювати доцільне дидактичне забезпечення освітнього процесу з урахуванням специфіки технологій електронного, мобільного й змішаного навчання.

Очікувані результати навчання за дисципліною

Знання	ПРЗ 1. Знати сучасні концепції навчання й виховання, актуальні питання педагогіки, методик навчання української мови, української літератури, англійської мови; традиційні та інноваційні підходи до організації освітнього процесу, методи, прийоми, технології навчання, форми навчання (традиційне, електронне, мобільне, змішане), організації навчально-пізнавальної діяльності здобувачів освіти в умовах реалізації концепції нової української школи. ПРЗ 3. Знати на поглибленому рівні теорію української мови, літератури, володіти спеціальною

	термінологією предметної області; критично осмислювати історичні надбання та новітні досягнення мовознавчої, літературознавчої, методичної науки у взаємозв'язках з європейським досвідом.
Уміння	ПРУ 1. Уміти застосовувати сучасні методики і технології для ефективного здійснення професійної діяльності та забезпечення якості дослідження в галузі викладання української мови, української літератури, англійської мови, аналізувати шляхи мотивації учнів до саморозвитку, розробляти план практичної реалізації для формування адекватної позитивної самооцінки й я-ідентичності. ПРУ 2. Уміти застосовувати знання предметної спеціальності у практичних ситуаціях здійснення освітньої діяльності, за наявності неповної або обмеженої інформації з урахуванням аспектів соціальної та етичної відповідальності. ПРУ 3. Вільне компетентне спілкування українською, англійською мовами з широким колом фахівців, громадськістю у галузі професійної та/або наукової діяльності, уміти проявляти повагу і толерантність до індивідуального і культурного різноманіття. ПРУ 4. Орієнтуватись у різних лінгвістичних напрямках і школах, літературних напрямках і течіях, уміти критично осмислювати історичні надбання та новітні досягнення мовознавчої, літературознавчої, методичної науки, демонструвати власну інтерпретацію літературних, мовних явищ. ПРУ 5. Уміти здійснювати науковий аналіз мовного, мовленнєвого й літературного матеріалу, інтерпретувати та структурувати його з урахуванням доцільних методологічних принципів, формулювати узагальнення на основі самостійно опрацьованих та апробованих даних; створювати зв'язні монологічні і діалогічні тексти в усній і писемній формах, володіти методикою формування мовно-комунікативної

	компетентності учнів закладів профільної середньої освіти. ПРУ 6. Вільно володіти сучасними мовними нормами англійської мови для здійснення професійної комунікації і міжособистісного спілкування; застосовувати при продукуванні текстів різностильові та різножанрові одиниці; використовувати гуманістичний потенціал англійської мови для формування духовного світу громадян України, забезпечувати організацію діалогу мов на заняттях з англійської мови.
Комунікація	ПРК 1. Здатність до ефективної комунікації, у т.ч. англійською мовою; зрозуміле і недвозначне донесення власних знань, висновків та аргументації до фахівців і нефахівців, зокрема до осіб, які навчаються. ПРК 2. Здатність використовувати основні вербальні та невербальні прийоми й засоби впливу на здобувачів освіти; уміння ефективно використовувати стратегії, тактики педагогічного спілкування, конструктивної та безпечної, суб'єкт-суб'єктної взаємодії з учасниками освітнього процесу та стейкхолдерами; співпрацювати в педагогічному колективі на засадах партнерства; вести діалог, брати участь у дискусіях щодо вирішення професійних проблем; організовувати комунікацію учнів, створювати умови для ефективної бесіди, дискусії, мозкового штурму. ПРК 3. Здатність використовувати сучасні інформаційно-цифрові технології для комунікації на професійному та соціальному рівнях.
Відповідальність і автономія	ПРА 4. Бути готовим продовжувати навчання з високим ступенем автономії, за власною ініціативою планувати, визначати умови та ресурси професійного розвитку, організовувати процес самонавчання та самовдосконалення упродовж життя.

Здобувачі вищої освіти мають обов'язково дотримуватися академічної доброчесності, що передбачає самостійне виконання студентами завдань іспиту

в письмовій формі. Кваліфікаційний іспит з англійської мови та методики її навчання передбачає перевірку та оцінку наявності у студентів всебічно вдосконалених умінь та навичок різних видів іншомовної мовленнєвої діяльності для здійснення іншомовного спілкування; сформованості певного рівня комунікативної компетенції, яка реалізується за допомогою мовленнєвих умінь, розвинених на основі мовних, країнознавчих, лінгвокраїнознавчих знань та навичок мовлення; поглиблених знань про мову, культуру, історію, реалії та традиції англomовних країн; розуміння суті мовних явищ, іншої системи понять сприйняття дійсності; вміння здійснювати змістовний аналіз явищ рідної та англійської мов.

СТРУКТУРА ЕКЗАМЕНАЦІЙНИХ БІЛЕТІВ

Екзаменаційний білет містить три питання:

1. Бесіда за темою.
2. Питання з методики навчання англійської мови.
3. Доповідь за темою магістерської роботи англійською мовою.

Перше питання спрямоване на визначення рівня розвитку вмінь усного підготовленого мовлення. Студентам пропонується висловити свою точку зору з певної проблеми та обґрунтувати її. При цьому об'єкт оцінювання складають такі параметри мовлення студентів, як змістовність, аргументованість, відповідність мовній системі та мовленнєвій нормі, стилістична адекватність, насиченість мовним матеріалом за програмою курсу навчання.

ЗМІСТ ПРОГРАМИ АНГЛІЙСЬКА МОВА

Лексичні теми

Higher education in the English-speaking countries and Ukraine.

Higher Education in the English-speaking countries

The Restructured System of Higher Education in Ukraine

The Student of the 21st century – his needs, goals, priorities, values.

Learning and teaching styles.

How to become a more successful learner?

Thinking styles, learning styles, teaching styles. Multiple Intelligences in a foreign language classroom. Establishing rapport in the classroom.

New information technologies in personal and professional development of a foreign language teacher.

New information technologies in an English language classroom.

The role of the Internet in personal and professional development of a foreign language teacher. Netiquette.

Encouraging learner independence.

Language and Society.

English is a language of international communication (its place in the world, linguistic peculiarities accents).

New Englishes and future of English.

Language identity in modern society.

Cross-cultural communication.

What is culture crossing? Ethnicity, economy, culture, language and gender identity.

Human values. Basic Ukrainian values. Motivations and values among Ukrainian, English, American students.

Culture shock, language shock. Overcoming stereotypes and prejudices.

Diversity and convergence in today's world.

Globalization in political and economic dimensions

Cultural diversity in today's Europe. Globalization: its Challenges for Ukraine.

Immigration: integration versus retaining identity. Major and minor languages in Global Europe.

Теми з граматики

1. **Модальні дієслова** (can, must, may, be, have, ought, should, shall, will, need, would.).

2. **Еквіваленти модальних дієслів** (have to, be to, to be allowed to do something, to be able to do something)

3. **Модальні дієслова поради** (should, ought to, you'd better).

4. **Інфінітив**. Форми інфінітиву. Вживання частки to з інфінітивом. Дієслова, що потребують інфінітиву.

5. **Предикативні інфінітивні конструкції**

6. **Герундій** (форми герундія, дієслова, що потребують герундію).

7. **Предикативні конструкції з герундієм**.

8. **Дієприкметник** (форми дієприкметників, предикативні конструкції з дієприкметниками).
9. **Предикативні конструкції з дієприкметником.**
10. **Артиклі** (види артиклів, особливості вживання артиклів з різними частинами мови). Артиклі з географічними назвами.
11. **Речення:** структура речення, класифікація речень.

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Англійська мова Основна

1. Evans V., Dooley J. and Edwards L. Upstream C1 Advanced. – Newbury: Express Publishing, 2019. – 262 p.
2. Haines S., Stewart B. Cambridge English First Masterclass. Student's book with online practice. – Oxford: Oxford University Press, 2015. – 189 p.
3. Murphy R., Smalzer W. R., Chapple J. Grammar in use. Intermediate: self study reference and practice for students of English. - Cambridge University Press, 2018. – 374 p.
4. Балащенко Л. М., Подосиннікова Г. І. Global Issues: Глобальні проблеми : навч. посібн. для студ. старших курсів факультетів і відділень іноземних мов / За загальн. ред. Г. І. Подосиннікової. – Суми : Вид-во СумДПУ імені А. С. Макаренка, 2015. – 216 с.
5. Балащенко Л. М. A New Face of Teaching = Нове обличчя навчання. Навчальний посібник для студентів 5 курсу факультету іноземних мов заочного відділення. – Суми: СумДПУ ім. А.С. Макаренка, 2012. – 144с. (англ. мовою)
6. Денісова Д.Д. Develop Your Taste for Listening (Juniors) = (Полюби аудіювання) (для студентів третього курсу) : навч. посіб. для самостійної роботи з аудіювання. – Суми : Вид-во СумДПУ імені А.С. Макаренка, 2017. – 152 с.
7. Коробова Ю.В., Козлова В.В. Мистецтво бути вчителем [навч.-метод. посібник для студ. факульт. іноз. мов] (англ. мовою). – Суми: СумДПУ ім. А.С. Макаренка, 2008. – 132 с.
8. Уткіна Л.О., Особливець О.Ю., Євтушенко Т.В. English for Seniors. Term II (Англійська для студентів-старшокурсників): Навчальний посібник для студентів 4 курсу факультетів іноземних мов педагогічних ВНЗ (англ. мовою). – Суми: СумДПУ ім. А.С. Макаренка, 2008. – 146 с.

Допоміжна

1. Cotton D., Falvey D., Kent S. New Language Leader Upper-Intermediate. Coursebook. – Pearson Longman, 2016. – 184 p.
2. McCarthy M., O'Dell F. English Vocabulary in Use. Upper-intermediate: vocabulary reference and practice. Cambridge: Cambridge University Press, 2017. – 280 p.
3. Vince M., Nature S. Language Practice for Advanced : English grammar and vocabulary. – London: Macmillan Education, 2018. – 344 p.
4. Безвін Ю. Г., Подосиннікова Г. І. Controversial Issues: Forming Communicative Competence through Project Work = Суперечливі проблеми: формування комунікативної компетентності засобами проектної роботи: [навч. посібн. для магістр. і студ. старших курсів класичних, педагогічних, лінгвістичних університетів] / Ю. Г. Безвін, Г. І. Подосиннікова / за ред. Г. І. Подосиннікової. – Суми: СумДПУ імені А.С.Макаренка, 2017. – 164 с.
5. Коробова Ю.В. Методичні рекомендації щодо організації навчання мовленнєвої адаптації майбутніх учителів англійської мови : для викладачів та студентів факультетів іноземних мов педагогічних інститутів та університетів / Ю.В. Коробова. – Суми: СумДПУ імені А.С. Макаренка, 2016. – 59 с.
6. Голубкова Н.Л., Коваленко А.М., Свердленко О.А. Практикум з граматики англійської мови. Навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів (англ. мовою). – Суми: ФОП Цьома, 2017. – 160 с.
7. Балащенко Л. М. Learning and Teaching Styles. – Суми: СумДПУ ім. А.С. Макаренка, 2007. – 112 с.

Інформаційні ресурси

Навчальний портал	http://www.mygrammarlab.com/
Навчальний портал/відео підкасти	www.pearsonlongman.com/speakout
Інтерактивний словник	http://www.merriam-webster.com/dictionary/accept
Словник із інтерактивними завданнями	http://dictionary.reference.com/
On-line пошук тлумачення слів та фраз	http://www.onelook.com/
Орфографічна гра	http://www.spellingbee.com/
Відео, аудіо та новини	www.bbc.com
Відео, аудіо та новини	www.cnn.com

Чат -спільнота	https://www.facebook.com/groups/HellolingoSharedTalk
Англійська для медіаграмотності	https://prometheus.org.ua/course/course-v1:AH+Eng_M101+2020_T1
Writing Practice	https://www.coursera.org/learn/bits-writing-practice#modules

1. www.englishtips.org
2. www.ego4u.com
3. www.edufind.com
4. www.englishpage.com
5. grammar.ccc.comment.edu
6. <http://freerice.com/>
7. americanenglish.state.gov/
8. <http://www.englishclub.com/esl-lesson-plans/authentic.htm>
9. <http://www.eslmonkeys.com/student/storyroom/storyroom.html>
10. www.manythings.org/reading
11. www.comenius.com/fables/index.tpl
12. www.sutton.lincs.sch.uk/pages/zone/story/start.html
13. whyfiles.org
14. www.umass.edu/aesop
15. www.smic.be/smic5022

МЕТОДИКА НАВЧАННЯ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ

Друге питання з методики навчання англійської мови комплексного кваліфікаційного іспиту з англійської мови та методики її навчання спрямована на визначення рівня сформованості професійної компетентності вчителя англійської мови та рівня засвоєння теоретичних знань в результаті вивчення курсу методики.

Питання на іспит:

1. Методика навчання іноземних мов як наука.
2. Зв'язок методики навчання іноземних мов з іншими науками.
3. Методи дослідження у методиці навчання іноземних мов.
4. Система навчання іноземних мов. Сучасні підходи до навчання іноземних мов.
5. Базисні категорії методики навчання іноземних мов.
6. Історія методів навчання іноземних мов. Усний метод Г. Пальмера і система навчання читання М. Уеста.

7. Критичний аналіз аудіо-лінгвального і аудіо-візуального методів навчання іноземних мов.
8. Інтенсивні методи навчання ІМіК. Охарактеризуйте основи методу Г. Китайгородської.
9. Технології навчання ІМіК.
10. Лінгвопсихологічна характеристика мовленнєвої діяльності та спілкування іноземною мовою. Іншомовні мовленнєві навички та вміння.
- 11 Система вправ для формування навичок та розвитку вмінь іншомовного мовлення.
12. Формування англомовної лінгвосоціокультурної компетентності в учнів середніх навчальних закладів.
13. Формування англомовної навчально-стратегічної компетентності в учнів середніх навчальних закладів..
14. Формування англомовної лексичної компетентності.
15. Формування англомовної граматичної компетентності.
16. Формування англомовної фонетичної компетентності.
17. Формування англомовної компетентності у техніці письма.
18. Формування англомовної компетентності у техніці читання.
19. Формування англомовної компетентності у писемному мовленні.
20. Формування англомовної компетентності в читанні.
- 21 Формування англомовної компетентності в аудіюванні.
22. Формування англомовної компетентності у монологічному мовленні.
23. Формування англомовної компетентності у діалогічному мовленні.
24. Контроль та оцінювання рівня сформованості англомовної комунікативної компетентності учнів. Тестовий контроль у навчанні іноземних мов.
25. Навчання англійської мови у молодшій школі.
26. Особливості навчання англійської мови на середньому та старшому ступенях. Навчання англійської мови учнів профільної школи.
27. Планування процесу навчання англійської мови у ЗЗСО. Модульне навчання.
- 28 Урок англійської мови: вимоги, типи та структура, планування. Аналіз уроку англійської мови.
29. Самостійна та позакласна робота з англійської мови у сучасній школі.
30. Аналіз підручника та навчально-методичного комплексу з англійської мови для ЗЗСО.

Метою **третього завдання** є представлення студентом власної наукової магістерської роботи англійською мовою. Зазначене завдання передбачає

висвітлення мети, основних завдань, об'єкта, предмета, теоретичного і практичного значення, а також основних результатів дослідження.

Рекомендована література

Основна

1. Методика навчання англійської мови: навчально-методичний посібник для студентів заочної форми навчання факультету іноземних мов / укладачі Гембарук Алла Степанівна, Холод Ірина Василівна. Умань: Алмі, 2019. 160 с.
2. Методика навчання іноземних мов і культур: теорія і практика: підручник / Бігич О.Б. та ін. / за заг. ред. С.Ю. Ніколаєвої. К.: Ленвіт, 2013. 590 с.
3. Методика викладання англійської мови: навчально-методичний посібник для студентів вищих навчальних закладів / уклад. Холод Ірина Василівна. Умань : Візаві, 2018. 165 с.
4. Нова українська школа: poradnik dla vchytel'ia / za zag. red.. H.M. Bibik. Kyiv: Litera LTD, 2019. 208 s.
5. Практикум з методики викладання іноземних мов у загальноосвітніх навчальних закладах: навч. посібник / Бігич О.Б. та ін. / за ред. С.Ю.Ніколаєвої. К.: Ленвіт, 2016. 402 с.
6. Практикум з методики навчання іноземних мов і культур у загальноосвітніх навчальних закладах : англ. мова, нім. мова, франц. мова, ісп. мова: навчальний посібник для студ. класичних, педагогічних і лінгвістичних університетів / Бігич О. Б., Бориско Н. Ф., Борецька Г. Е. та ін./ за редакцією Ніколаєвої С. Ю. Ірпінь : Видавець Романенко Л. Л., 2016. 398 с.
7. Learning Teaching: The essential guide to English language teaching. Jim Scrivener. Oxford: Macmillan. 2001.

Допоміжна

1. Загальноєвропейські рекомендації з мовної освіти: вивчення, викладання, оцінювання / науковий ред. С.Ю. Ніколаєва. К.: Ленвіт, 2003. 273 с.
2. Квасова О.Г. Основи тестування іншомовних навичок і вмінь: [навч. посібник]. К.: Ленвіт, 2009. 119 с.
3. Методика формування міжкультурної іншомовної комунікативної компетенції: курс лекцій (схеми та таблиці) / Бігич О.Б., та ін.; під кер. С.Ю. Ніколаєвої. К.: Ленвіт, 2011. 344 с.
4. Методика навчання іноземних мов у закладах загальної середньої освіти: підручник / Бігич О.Б. та ін. / під кер. С.Ю. Ніколаєвої. К.: Ленвіт, 2000. 319 с. Модельна навчальна програма «Іноземна мова. 5-9 класи» для закладів загальної середньої освіти (авт. Редько В. Г., Шаленко О. П., Сотникова С. І., Коваленко О. Я., Коропецька І. Б., Якоб О. М., Самойлюкевич І. В., Добра О. М., Кіор Т. М.). URL: https://drive.google.com/file/d/1Lvr1Juvpo3CMswCPPtWQozxXDQpq_yH-/view?usp=sharing
5. Модельна навчальна програма «Іноземна мова. 5-9 класи» для закладів

загальної середньої освіти (авт. Зимомря І. М., Мойсюк В. А, Тріфан М. С., Унгурян І. К., Яковчук М. В.). Режим доступу: URL: <https://drive.google.com/file/d/1QtBRLiTcnKDCcA5JDu0CBL8crUo0DbNv/view?usp=sharing>

6. Модельна навчальна програма «Друга іноземна мова. 5-9 класи» для закладів загальної середньої освіти (авт. Редько В. Г., Шаленко О. П., Сотникова С. І., Коваленко О. Я., Коропецька І. Б., Якоб О. М., Самойлюкевич І. В., Добра О. М., Кіор Т. М., Мацькович М. Р., Глинюк Л. М., Браун Є. Л.). URL:

<https://drive.google.com/file/d/197vT9KTM6SRSci04yqZY544t8LnIPnUI/view?usp=sharing>

7. Ніколаєва С.Ю. Основи сучасної методики викладання іноземних мов (схеми і таблиці): навч. посібник. К: Ленвіт, 2008. 285 с.

8. Панова Л. С. Методика навчання іноземних мов у загальноосвітніх навчальних закладах: підручник / [Панова Л. С., Андрійко І. Ф., Тезікова С. В. та ін.]. К.: Вид.центр «Академія», 2010. 327 с. URL: https://library.udpu.edu.ua/library_files/427509.pdf

9. Практикум з методики викладання англійської мови у закладах загальної середньої освіти: посібник для студентів. / Ніколаєва С.Ю. та ін.; під кер. С.Ю. Ніколаєвої. К.: Ленвіт, 2004. 298 с.

10. Практикум з методики викладання іноземних мов у закладах загальної середньої освіти (на матеріалі англійської мови): посібник / Бігич О.Б., та ін.; під кер. С.Ю. Ніколаєвої та Г.С. Бадалянц. К.: Ленвіт, 2001. 296 с.

11. Пометун О., Пироженко Л. Сучасний урок. Інтерактивні технології навчання: науково-методичний посібник. К.: Вид-во Ф.С.К., 2004. 192 с.

12. Сучасні технології навчання іноземних мов і культур у загальноосвітніх і вищих навчальних закладах: колективна монографія / С.Ю. Ніколаєва, Г.Е. Борецька, Н.В. Майер, О.М. Устименко, В.В. Черниш та ін. К.: Ленвіт, 2015. 444 с.

13. Arends R.I. Classroom Instruction and Management. Boston: McGraw-Hill, 1997. 307 p.

14. Bilborough K. Sustainability in ELT. Part of the Cambridge Papers in ELT series. Cambridge: Cambridge University Press & Assessment.

2022. URL: <https://assets.cambridgeenglish.org/events/sustainability-in-elt-white-paper-online.pdf> 20 p.

15. Brown H. D. Human Learning. Cognitive Variations in Language Learning. Personality Factors in Principles of Language Learning and Teaching. Longman. San Francisco State University. 2000. 344 p. URL: <https://bit.ly/4fz20cz>

16. Brown H. Douglas. Language assessment: Principles and classroom practices. White Plains, NY: Pearson Education, 2004. 324 p.

17. Brown H. Douglas. Principles of Language Learning and Teaching. 5th Edition. Pearson Education, 2006. 410 p.

18. Brown J. D. Testing in language programs: A comprehensive guide to English language assessment. New York: McGraw-Hill, 2005. 307 p.

19. Cedefop. Teachers and trainers in a changing world building up competences for inclusive, green and digitalised vocational education and training (VET) – Synthesis report, Publications Office of the European Union, 2022. 110 p. URL: <https://data.europa.eu/doi/10.2801/53769>
20. Common European Framework of References for Language Learning, Teaching, Assessment. Cambridge: Cambridge University Press, 2003. 260 p.
21. Council of Europe (European Centre for Modern Languages) (Ed). Transversal competences in language education, Background paper, Graz, Austria, 2021. 5 p.
22. Economou, A., SELFIEforTEACHERS. Designing and developing a self-reflection tool for teachers' digital competence. Publications Office of the European Union, Luxembourg, 2023. 118 p. URL: doi:10.2760/561258.
23. European Commission: Directorate-General for Education, Youth, Sport and Culture, Key competences for lifelong learning, Publications Office, 2019. 16 p. URL: <https://data.europa.eu/doi/10.2766/569540>
24. Education and Training Foundation. The minimum core for teacher training qualifications for the further education and skills sector, Education and Training Foundation, London, 2022. 46 p.
25. Insights into Remote Learning and Teaching. Teacher's Guide. 2023. 199 p. URL: <https://bit.ly/3zW0ZfL>
26. Giannikas C. N. Digital Pedagogy for Young Learners. Part of the Cambridge Papers in ELT series. Cambridge: Cambridge University Press, 2020. 24 p. URL: https://www.cambridge.org/gb/files/6316/0612/8264/CambridgePapersInELT_DigitalPedagogyYLS_2020_ONLINE.PDF
27. Grima A. C., Candelier M., Castellotti V., de Pietro J.-F., Lőrincz I., Meißner F.-J., Molinié M., Noguerol A., Schröder-Sura A. FREPA: A Framework of reference for pluralistic approaches to languages and cultures – Competences and resources, Council of Europe (European Centre for Modern Languages), Graz, 2012. URL: www.ecml.at/carap
28. Krashen S.D. Principles and Practice in Second Language Acquisition. Hemel Hempstead: Prentice-Hall Int., 2004. 202 p.
29. Kubanyiova M. Creating a Safe Speaking Environment. Part of the Cambridge Papers in ELT series. Cambridge: Cambridge University Press. 2018. 21 p. URL: www.cambridge.org/gb/files/7215/7488/5502/CambridgePapersInELT_SafeSpeaking_2018_ONLINE.pdf
30. Littlewood W. Communicative Language Teaching. Cambridge: Cambridge University Press, 2007. 108 p.
31. Miller F. A., Katz J. H. The inclusion breakthrough: Unleashing the real power of diversity. San Francisco. Excerpt. CA: Berrett-Koehler, 2002. 34 p. URL: https://www.bkconnection.com/static/The_Inclusion_Breakthrough_EXCERPT.pdf
32. Moe E., Härmälä M., Kristmanson P. L., Pascoal J., Ramoniené M. CEFR-linked language descriptors for history/civics and mathematics, Council of Europe Publishing, Strasbourg, 2019. URL: <https://www.ecml.at/Portals/1/documents/ECML-resources/Descriptors-EN.pdf?ver=2022-09-29-083516-860>
33. Ollivier Chr. Towards a socio-interactional approach to foster autonomy in

- language learners and users, Council of Europe (European Centre for Modern Languages), Graz, 2018, 61 p. URL: www.ecml.at/elang
34. Punie Y., Redecker C. European Framework for the Digital Competence of Educators: DigCompEdu. Publications Office of the European Union, Luxembourg, 2017. 95 p. URL: doi: 10.2760/159770.
35. Recommendation of the Committee of Ministers to member States on the importance of plurilingual and intercultural education for democratic culture (Adopted by the Committee of Ministers on 2 February 2022 at the 1423rd meeting of the Ministers' Deputies), 2022. URL: <https://search.coe.int/cm?i=0900001680a563ca>
36. Richards J.C., Rogers T.S. Approaches and Methods in Language Teaching. Cambridge University Press, 1991. 170 p.
37. Sala A., Punie Y., Garkov V. and Cabrera Giraldez M. LifeComp: The European Framework for Personal, Social and Learning to Learn Key Competence. Publications Office of the European Union, Luxembourg, 2020. 82 p. URL: doi:10.2760/302967.
38. Stern H.H. Fundamental Concepts of Language Teaching. Oxford University Press, 2001. P. 9-97. URL: https://pendbastra.wordpress.com/wp-content/uploads/2015/05/fundamental-concepts-of-language-teaching_by-stern.pdf
39. Wallen N.E., Fraenkel J.R. Educational Research: a Guide to the Process. Mahah: Lawrence Erlbaum Associates, 2001. 548 p.
40. Williams M., Burden R. Psychology for Language Teachers: a Social Constructivist Approach. Cambridge: Cambridge University Press, 1997. 240 p.

Інформаційні ресурси

- <https://mon.gov.ua/ua/tag/zagalna-serednya-osvita> – сайт Міністерства освіти та науки України: загальна середня освіта
- <https://imzo.gov.ua/> – сайт Державної наукової установи “Інститут модернізації змісту освіти”
- <https://uied.org.ua/> – сайт державної установи “Український інститут розвитку освіти”
- <https://nus.org.ua/> – сайт Проєкту, створеного ГО "Смарт Освіта" у партнерстві з Міністерством освіти і науки України для комунікації реформи "Нова Українська Школа"
- <https://ukraineiatefl.wixsite.com/iateflukraine> – асоціація вчителів англійської мови IATEFL (Українське відділення)
- <https://www.iatefl.org/> – асоціація вчителів англійської мови IATEFL
- <http://www.tesol-ukraine.com/> – сайт Асоціації викладачів англійської мови TESOL-Ukraine
- <https://www.americahousekyiv.org/> – сайт Американського дому (American House Kyiv)
- <http://www.britishcouncil.org.ua> – сайт Британської Ради в Україні
- <http://www.eun.org> – європейська шкільна мережа
- <https://www.kmu.gov.ua/npas/pro-deyaki-pitannya-derzhavnih-standartiv-povnoyi->

zagalnoyi-serednoyi-osviti-i300920-898 – Державний стандарт базової середньої освіти: Постанова Кабінету міністрів України від 30 вересня 2020 р. № 898 із змінами, внесеними згідно з Постановою КМ № 972 від 30.08.2022

<https://www.coe.int/en/web/common-european-framework-reference-languages> – Common European Framework of Reference for Languages: Learning, teaching, assessment - Companion Volume

<https://www.ecml.at/> – Європейський центр сучасних мов при Раді
European Centre for Modern Languages of the Council of Europe

<https://www.coe.int/en/web/portfolio> – Європейський мовний портфель (European Language Portfolio (ELP))

<https://www.cambridge.org/gb/cambridgeenglish/better-learning-insights/pedagogy> – практичні результати педагогічних досліджень
Cambridge papers in ELT

<https://www.ecml.at/Resources/CouncilofEuroperecommendation/tabid/5570/Default.aspx> – рекомендації Ради Європи щодо важливості плюрилінгвальної та інтеркультурної освіти для демократичної культури (Putting language education on the political agenda: A new Council of Europe Recommendation on the importance of plurilingual and intercultural education for democratic culture)

<http://fl.knlu.edu.ua> – сайт журналу «Іноземні мови» (Вид-во КНЛУ)

<http://visnyk-pedagogy.knlu.edu.ua/> – сайт журналу «Вісник КНЛУ»

<https://www.lllplatform.eu/media-library> – платформа Life Long Learning

<https://www.coe.int/en/web/reference-framework-of-competences-for-democratic-culture/> – набір матеріалів для використання системами освіти з метою надання компетентностей, необхідних для вживання заходів для захисту та просування прав людини, ідей демократії та верховенства права, активних дій громадян, ефективно участі у культурі демократії та мирного співіснування та ін. в культурно різноманітних суспільствах.

<https://www.englishprofile.org/> – платформа English Profile глобальної дослідницької програми та зростаючої глобальної спільноти, що складається з дослідників, науковців, лінгвістів, викладачів, тестувальників, представників міністерств освіти та інших спеціалістів з мови.

<https://www.ecml.at/ECML-Programme/Programme2020-2023/CEFRCompanionVolumeimplementationtoolbox/4modes/tabid/5789/language/en-GB/Default.aspx> – модуль CEFR Companion Volume implementation toolbox

**КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ ЗНАНЬ СТУДЕНТІВ НА
КОМПЛЕКСНОМУ КВАЛІФІКАЦІЙНОМУ ІСПИТІ З
АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ
ТА МЕТОДИКИ ЇЇ НАВЧАННЯ
(кваліфікаційний рівень – магістр)**

Англійська мова

Оцінка «відмінно»: 90-100 балів (A)

виставляється за умов виконання наступних вимог:

Студент у повному обсязі викладає вивчений матеріал, дає правильні визначення понять, виявляє розуміння матеріалу, може обґрунтувати свої судження, застосувати знання практично, навести свої приклади, опрацював різні джерела інформації і творчо використав їх при відповіді, виявляє здатність до оригінальних рішень, та вміє аргументовано висловлювати свою точку зору, володіння в повному обсязі базовим лексичним словником, передбаченим програмою. Допускаються 1-2 граматичні та лексичні помилки.

Оцінка «добре»: 82-89 балів (B)

виставляється за умов виконання наступних вимог:

Студент добре знає матеріал, дає визначення понять, може обґрунтувати свої судження, може систематизувати набуті знання, добирає переконливі аргументи на підтвердження власного судження, володіє матеріалом при вирішенні практичних завдань. Студент коректно висловлює свою точку зору, вживає правильно граматичні конструкції, демонструє викладення матеріалу без стилістичних огріхів та вміє висловити і граматично обґрунтувати свою точку зору, володіння в достатньому обсязі базовим лексичним словником, передбаченим програмою. Допускаються 2-3 граматичні та лексичні помилки.

Оцінка «добре»: 74-81 бали (C)

виставляється за умов виконання наступних вимог:

Студент добре знає матеріал, дає визначення понять, може обґрунтувати свої судження, може систематизувати набуті знання, добирає переконливі

аргументи на підтвердження власного судження, володіє матеріалом при вирішенні практичних завдань. Демонструє уміння висловлювати власну точку зору, володіння в достатньому обсязі базовим лексичним словником, передбаченим програмою. Допускаються 3-4 граматичні та лексичні помилки.

Оцінка «задовільно»: 65-73 бали (D)

виставляється за умов виконання наступних вимог:

викладення матеріалу не в повному обсязі, неглибоке володіння теоретичним та практичним матеріалом. Тема розкрита без використання активного та пасивного, лексичного та граматичного матеріалу. Студент висловлює особисте ставлення до проблеми поверхово. Допускаються 4-5 граматичних та лексичних помилок.

Оцінка «задовільно»: 60-64 бали (E)

виставляється за умов виконання наступних вимог:

досить поверхове викладання матеріалу, неповне розкриття суті даного мовного явища. Студент знає матеріал без аргументації своїх висновків, без своїх прикладів і не завжди адекватно використовує знання у практичній частині. Допускаються 5-6 мовних помилок.

Оцінка «незадовільно»: 35-59 балів (FX)

виставляється за умов виконання наступних вимог:

студент слабо володіє матеріалом, відтворює лише основні положення, знає окремі фрагменти, що складають незначну частину матеріалу. Демонструє не вміння висловити та аргументувати свою точку зору на запропоновану тему через недостатній словниковий запас. Допускається більш ніж 6 мовних помилок.

Методика навчання

Завдання з методики навчання англійської мови відкритого типу із вільно конструйованою відповіддю оцінюється за наступними критеріями:

- 1) Відповідність змісту та повнота і відповіді
- 2) Термінологічна коректність
- 3) Правильність оформлення
- 4) Ілюстративність та доказовість викладу
- 5) Методична грамотність та здатність до обґрунтування методичних рішень

Бали	Критерії
Відмінно А (90-100)	Наведені приклади є повністю правильними, завдання виконано методично грамотно. Завдання відповідають вимогам до їх оформлення, грамотні у мовному відношенні, включають усі необхідні компоненти. Відповідь повністю відповідає змісту питання. Усі основні проблеми визначено чітко. Фактичних помилок немає. Пояснення правильні і вичерпні. Основні проблеми повністю і ґрунтовно розкриті. Методична термінологія використовується коректно. Запас методичних термінів повний. Основні положення коректно проілюстровано. Високий рівень доказовості викладу матеріалу. Обґрунтована власна точка зору з проблем, що обговорюються. Студент демонструє вміння не лише відтворювати вивчений матеріал, а й аналізувати його, даючи власну оцінку, аргументуючи власне висловлювання.
Добре В (82-89)	Наведені приклади є повністю правильними, завдання виконано методично грамотно, проте потребують певних уточнень. Не всі основні проблеми визначено чітко. Фактичних помилок немає, проте відповідь містить фактичні неточності. Пояснення загалом правильні, можливо, не точні. Основні проблеми розкриті недосить повно і ґрунтовно. Методична термінологія використовується в основному коректно. Невелика кількість термінологічних помилок не перешкоджає розумінню змісту викладеного. Основні положення загалом коректно проілюстровано. Виклад матеріалу загалом аргументований. Власна точка зору з проблем, що обговорюються, потребує обґрунтування та/або уточнення. Вибір власних методичних рішень обґрунтовується невпевнено та/або із припущенням помилок. Студент демонструє вміння не лише відтворювати вивчений матеріал, а й аналізувати його, даючи власну оцінку, аргументуючи власне висловлювання.

Добре С (74-81)	Наведені приклади є правильними, завдання виконано методично грамотно, проте потребують певних уточнень. Відповідь загалом відповідає змісту питання. Не всі основні проблеми визначено чітко. Відповідь містить фактичні неточності, але незначні. Пояснення загалом правильні, але потребують уточнення. Методична термінологія використовується в основному коректно. Трапляється певна кількість термінологічних помилок, яка в загальному не впливає на розуміння змісту викладеного. Основні положення загалом коректно проілюстровано. Виклад матеріалу загалом аргументований. Власна точку зору з проблем, що обговорюються, потребує обґрунтування та/або уточнення. Вибір власних методичних рішень обґрунтовується невпевнено та/або із припущенням помилок. Студент демонструє вміння не лише відтворювати вивчений матеріал, а й аналізувати його, даючи власну оцінку, аргументуючи власне висловлювання.
Задовільно D (65-73)	Лише частина прикладів є правильними (можуть потребувати уточнень). Інші приклади неправильні або відсутні. Завдання мають значні недоліки як у мовному відношенні, так і в оформленні, включають не всі необхідні компоненти. Відповідь лише частково відповідає змісту питання. Основні проблеми визначено нечітко. Є незначна кількість фактичних помилок. Пояснення в цілому правильні, але не точні. Основні проблеми розкриті лише частково і без належної глибини. Методична термінологія використовується із значною кількістю помилок. Запас методичних термінів дуже обмежений. Основні положення проілюстровано із значною кількістю помилок. Матеріал викладається із незначною кількістю аргументування методичних положень. Власна точка зору з проблем, що обговорюються, слаба або судження не зовсім коректні. Студент виявляє знання тільки основного програмового матеріалу, застосовує набуті знання лише у стандартних ситуаціях.
Задовільно E (60-64)	Лише один приклад є правильним (може потребувати уточнень). Другий приклад неправильний або відсутній. Завдання мають значні недоліки як у мовному відношенні, так і в оформленні, включають не всі необхідні компоненти. Відповідь лише частково відповідає змісту питання. Основні проблеми визначено нечітко. Є незначна кількість фактичних помилок. Пояснення в цілому правильні, але не точні. Основні проблеми розкриті лише частково і без належної глибини. Методична термінологія використовується із

	значною кількістю помилок. Запас методичних термінів дуже обмежений. Основні положення проілюстровано із значною кількістю помилок. Матеріал викладається майже без аргументування методичних положень. Власної точки зору з проблем, що обговорюються, немає або судження некоректні. Студент виявляє знання тільки основного програмового матеріалу, застосовує набуті знання лише у стандартних ситуаціях.
Незадовільно (FX) (35-59)	Приклади наведені невірно або відповідь відсутня. Завдання не відповідає вимогам до його оформлення, містить велику кількість мовних помилок, не має усіх необхідних компонентів або відсутнє. Відповідь не відповідає змісту питання. Основні проблеми не визначено. Відповідь містить суттєві фактичні помилки. Методична термінологія майже не використовується або використовується із значною кількістю помилок. Ілюстративний матеріал відсутній або некоректний. Доказовість викладу матеріалу і самостійні міркування відсутні або судження некоректні. Матеріал викладається майже без аргументування методичних положень. Власної точки зору з проблем, що обговорюються, немає або судження некоректні. Студент виявляє знання тільки основного програмового матеріалу, обмежено або з труднощами застосовує набуті знання лише у стандартних ситуаціях.